

Adresát:
Krajský úřad kraje Vysočina
Žižkova 1882/57
Jihlava
586 01
ISDS: ksab3eu

V Praze, 13. května 2024

Věc: Vyjádření k oznámení záměru „Výstavba multipalivového kotle EU II“

Oznámení o hodnocení vlivů záměru „Výstavba multipalivového kotle EU II“ na životní prostředí oznamovatele TTS energo s.r.o. (dále v textu jako „oznámení“) bylo zveřejněno 11. 4. 2024 ve veřejně přístupném informačním systému EIA. Zpracovatelem oznámení je Ing. Libor Obal.

Následují naše připomínky:

- Není dostatečně zdůvodněno, proč je zapotřebí nahrazovat stávající kotle na biomasu K1 a K7 (a 4 kogenerační jednotky, KGJ) multipalivovým kotlem na biomasu a směsný komunální odpad (dále jen „SKO“). Pokud by oznamovatel chtěl zůstat u spalování biomasy, není důvod předkládat tento záměr. Protože by součástí oznámení záměru měl být přehled variant a zdůvodnění jejich výběru, považujeme tuto část oznámení za nesplněnou a požadujeme doplnění variantních řešení pro emise látek do ovzduší (roční hmotnostní toky) a na jednotku vyrobené elektrické energie při porovnání:
  - současný stav (= stávající kotle na biomasu + 4 KGJ),
  - spalování biomasy v novém multipalivovém kotli,
  - spalování kombinace biomasy a SKO,
  - spalování SKO.Toto porovnání umožní zjistit, jestli je z hlediska vlivu na životní prostředí výhodnější zůstat u kotlů na biomasu a kogeneračních jednotek, nebo změnit palivo na SKO (a biomasu).
- Podle hlavního cíle Plánu odpadového hospodářství (dále jen „POH“) ČR¹ č. 22 (v oznámení na str. 11) je možno “směsný komunální odpad (po vyřídění materiálů využitelných složek, nebezpečných složek a biologického odpadu) zejména energeticky využívat v zařízeních k tomu určených v souladu s platnou právní úpravou“, čímž je dokládáno, že stavba zařízení je v souladu se zájmy a cíli POH ČR. Žádáme, aby toto tvrzení bylo doloženo daty o složení SKO z lokality, ze které se může odpad do zařízení potenciálně

¹ [https://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/poh_cr_prislusne_dokumenty/\\$FILE/OODP-POH_CR_2015-2024_2035_vlada-20220511.pdf](https://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/poh_cr_prislusne_dokumenty/$FILE/OODP-POH_CR_2015-2024_2035_vlada-20220511.pdf)

dovážet. Podle výsledků našich vlastních² rozborů SKO a také podle aktuálních dat MŽP³ totiž SKO stále obsahuje velké množství (více než polovinu) materiálově využitelných složek (především bioodpadu, ale i dalších materiálů). Žádáme o doplnění informací o tom, jak budou z SKO tyto složky před spálením (resp. energetickým využitím) separovány tak, aby ve spalovně nekončily, a jak s nimi bude dále nakládáno. V případě, že by v zařízení končil SKO obsahující bioodpad a materiálově využitelné složky a tento odpad by tedy měl být energeticky využíván, vzniknul by zásadní rozpor se zájmy a cíli POH ČR, samotnou hierarchií nakládání s odpady a činností záměru.

V oznámení zmiňovaná linka na úpravu odpadů tento problém nijak neřeší, protože jejím účelem je především oddělit od sebe výhřevnou a nevýhřevnou složku, nikoli získat z SKO bioodpad či materiálově využitelné složky za účelem opětovného využití.

- Jako součást zdůvodnění stavby záměru požadujeme doložení informací o tom, že pro zpracování těch druhů odpadů (v oznámení katalogových čísel), které mají v ZEVO končit, neexistují nebo nejsou dostatečné zpracovatelské kapacity v místě vzniku nebo v podobné vzdálenosti, ze které se má do zařízení odpad dovážet.
- V oznámení chybí informace o současné úrovni recyklace komunálního odpadu v kraji, resp. v ORP Třebíč a v těch lokalitách, ze kterých se komunální odpad může do zařízení potenciálně dovážet, a jejich porovnání s cíli pro recyklaci komunálního odpadu v letech 2025, 2030 a 2035 dle Zákona o odpadech (č. 541/2020 Sb.).
- V oznámení chybí posouzení souladu záměru s POH kraje Vysočina. Žádáme o jeho doplnění.
- V oznámení na str. 11, kde je zmiňován POH ČR (1. aktualizace), chybí porovnání kapacit již stávajících záměrů pro energetické využití odpadů, kapacit záměrů, které již získaly souhlasné stanovisko EIA, a těch, které o něj usilují a mohou souhlasné stanovisko rovněž dostat, se scénáři (základní, realistický, optimistický) nakládání se (směsným) komunálním odpadem v České republice (str. 49 v POH ČR – 1. aktualizaci). Toto srovnání by skutečně doložilo potřebnost (či nepotřebnost) stavby předkládaného záměru z hlediska kapacit pro energetické využití odpadů, které budou v dalších letech v ČR potřeba z hlediska produkce odpadů a splnění recyklačních cílů pro komunální odpad stanovených legislativou.
- V zařízení nebude nainstalováno kontinuální měření emisí HF (fluorovodíku). Podle BAT a citace v oznámení na str. 23 „*kontinuální měření HF lze nahradit pravidelnými měřeními s minimální frekvencí jednou za šest měsíců, jestliže se prokáže, že úrovně emisí jsou dostatečně stabilní*“. To však znamená, že se nejdříve musí prokázat, že jsou úrovně emisí dostatečně stabilní právě formou kontinuálního monitoringu, a až poté je možno kontinuální měření nahradit pravidelnými jednorázovými měřeními (tento postup navrhuje i EEB)⁴.

---

² <https://arnika.org/o-nas/tiskove-zpravy/teplarny-prechazeji-od-zavislosti-na-fosilnich-palivech-k-zavislosti-na-odpadu-58-spaleneho-odpadu-by-se-pritom-dalo-recyklovat>

³ viz [https://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/prumerne_slozeni_sko/\\$FILE/OODP-Prumerne_slozeni_SKO_MZP-20221114.pdf](https://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/prumerne_slozeni_sko/$FILE/OODP-Prumerne_slozeni_SKO_MZP-20221114.pdf)

⁴ <https://meta.eeb.org/wp-content/uploads/2019/11/Waste-Incineration-BATC-2019-briefing.pdf>

Žádáme o doplnění informací o tom, jak toto bude provedeno. Kontinuální měření by mělo být podle našeho názoru součástí dokumentace a posléze i integrovaného povolení, jinými slovy od počátku provozu zařízení, minimálně pro doložení dostatečně stabilních emisí HF. Pokud bude tento přístup zvolen i u jiných látek (rtuť?), požadujeme postupovat stejným způsobem nebo doplnit dokumentaci informacemi z odborné literatury, protože se ukazuje, že jednorázový monitoring emise podhodnocuje^{5,6}.

- Podobně jako v případě HF by měla být dána přednost dlouhodobému odběru vzorků také v případě PCDD/F (dioxinů). S plánovaným zařízením nelze v tomto případě jako referenční porovnávat ZEVO Plzeň, které spaluje odpad o jiném složení (bez oddělení energeticky nevyužitelné frakce), než by měl být spalován v plánovaném zařízení. Zároveň měření v ZEVO Plzeň nevycházela z dlouhodobého nebo semikontinuálního monitoringu emisí dioxinů, ale z měření, které probíhá po dobu pouhých několika hodin ročně (str. 52 oznámení). Jednorázové měření nicméně nemusí být vůbec vypovídající⁷, nelze ho proto v tomto případě brát jako referenční. Součástí dokumentace by mělo být dlouhodobé nebo semikontinuální měření PCDD/F v emisích do ovzduší. Žádáme o jeho zařazení do dokumentace a promítnutí tohoto doplnku do případných dalších fází procesu.
- Pokud je cílem záměru odklon od skládkování odpadů, proč není mezi variantními řešeními varianta materiálové recyklace odpadů? Činností spalovny totiž ze vstupních 20 tis. tun spálených odpadů ročně zbyde cca 5 tis. tun v podobě pevných zbytků po spalování odpadů (strusky, popela, popílku po čištění spalin), které se uloží na skládku. V případě popílku a zbytků po čištění spalin se musí uložit dokonce na skládku nebezpečného odpadu, kvůli vysokým koncentracím zdraví a životnímu prostředí nebezpečných látek, jako jsou chlorované a bromované dioxiny, těžké kovy nebo PFAS (per- a polyfluoralkylované látky) aj.
- Per- a polyfluoralkylované látky jsou běžnou součástí komunálního odpadu. Existují odborné studie, které dokumentují jejich toky ve spalovnách odpadů^{8,9}. Jedná se o látky, které mají významný negativní vliv na lidské zdraví a životní prostředí, přičemž se stávají součástí mezinárodních úmluv¹⁰ kvůli svým vlastnostem (v emisích ze spaloven odpadů se zatím běžně nesledují, ale data o emisích jsou k dispozici^{5,8,9}). Z tohoto důvodu požadujeme do dokumentace doplnit informace o vlivech PFAS na lidské zdraví, informace o jejich vlivu na životní prostředí a doplnění bilance PFAS ve spalovně odpadů na základě odborné literatury.

---

⁵ <https://arnika.org/skryte-emise-upops>

⁶ https://www.ejnet.org/toxics/cems/1998_DeFre_OrgComp98_Underest_Dioxin_Em_Inv_Amesa.pdf

⁷ <https://arnika.org/o-nas/tiskove-zpravy/nejtoxictejsi-latky-na-svete-mohou-spalovny-monitorovat-lepe-ale-nechteji>

⁸ <https://pubs.acs.org/doi/10.1021/acs.est.3c10221>

⁹ <https://pubs.acs.org/doi/10.1021/acs.est.2c08960>

¹⁰ https://www.irozhlas.cz/veda-technologie/technologie/omezeni-chemikalie-eu-vecne-chemikalie_2308050809_lpr

- Podobně v oznámení postrádáme bilanci chlorovaných a bromovaných dioxinů. Žádáme doplnění schématu s toky, kolik těchto látek (např. ročně či na jednotku hmotnosti) do spalovny vstoupí, a ve kterých výstupech tyto látky skončí, a doplnění informací o vlivech na lidské zdraví a životní prostředí.
- Součástí dokumentace by mělo být vyhodnocení toho, zda záměr nepoškozuje životní prostředí tak, jak ho chápe nařízení Evropského parlamentu a Rady 2020/852 ze dne 18. června 2020.¹¹
- Z popisu v oznámení na str. 18 není jasné, zda v zařízení bude úpravou vznikat tuhé alternativní palivo, nebo zda bude spalována pouze vybraná část SKO. Žádáme o doplnění těchto informací a zdůvodnění.

Závěr: Záměr může mít podle našeho názoru a na základě výše uvedeného významný vliv na životní prostředí. Oznámení se nevěnuje látkám, které mohou mít významný vliv na životní prostředí a lidské zdraví v dostatečné šíři, a celý záměr by měl projít kompletním procesem posuzování vlivů na životní prostředí, kdy budou chybějící informace doplněny v rámci podrobné dokumentace záměru.

Arnika- program Toxické látky a odpady
 Seifertova 327/85, 130 00 Praha 3
GSM: (+420) 774 406 825
email: toxic@arnika.org
www.arnika.org, IČO: 709 478 05

RNDr. Jindřich Petřík, programový vedoucí programu Toxické látky a odpady spolku Arnika

Ing. Nikola Jelínek, odbornice na toxické látky a odpady

---

¹¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:32020R0852&from=EN>